

ODLUKA VIJEĆA (EU) 2022/2353**od 1. prosinca 2022.****o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za jačanje kapacitetâ Oružanih snaga Bosne i Hercegovine**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 41. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

- (1) U skladu s Odlukom Vijeća (ZVSP) 2021/509 ⁽¹⁾ Europski instrument mirovne pomoći (Instrument) uspostavljen je kako bi države članice financirale djelovanja Unije u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike u cilju očuvanja mira, sprečavanja sukoba i jačanja međunarodne sigurnosti na temelju članka 21. stavka 2. točke (c) Ugovora. Posebice se na temelju članka 1. stavka 2. Odluke (ZVSP) 2021/509 iz Instrumenta mogu financirati djelovanja za jačanje kapaciteta trećih država te regionalnih i međunarodnih organizacija povezanih s vojnim i obrambenim pitanjima.
- (2) U Izjavi iz Brda od 6. listopada 2021. čelnici Unije i njezinih država članica, uz savjetovanje s čelnicima zapadnog Balkana, pozvali su na daljnji razvoj sposobnosti partnera sa zapadnog Balkana u okviru Instrumenta.
- (3) Prema Zaključcima Političkog i sigurnosnog odbora od 17. ožujka 2022. o strateškim usmjerenjima Instrumenta za 2022. ključni prioritet za to razdoblje ostaje mjera pomoći za bilateralnu potporu zemlji zapadnog Balkana.
- (4) Vijeće je 21. ožujka 2022. odobrilo Strateški kompas s ciljem da Unija postane snažniji i sposobniji pružatelj sigurnosti, među ostalim povećanom upotrebom Instrumenta za potporu obrambenim sposobnostima partnerâ, među ostalim u Bosni i Hercegovini.
- (5) Unija je u više navrata ponovila svoju predanost europskoj perspektivi Bosne i Hercegovine, među ostalim u zaključcima Europskog vijeća iz ožujka i lipnja 2022., ističući potrebu za stabilnošću i potpunim funkcioniranjem te zemlje kako bi joj se omogućilo da provede sve ključne reforme, uključujući ustavnu i izbornu reformu, te da odlučno napreduje na svojem europskom putu.
- (6) Od svojeg osnutka 2005. Oružane snage Bosne i Hercegovine („OS BiH“) imaju ključnu stabilizacijsku ulogu kao jedna od najuspješnijih državnih institucija u održavanju sigurnog i zaštićenog okruženja u zemlji. Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu u svojem 61. izvješću glavnom tajniku Ujedinjenih naroda ponovno je istaknuo da je potrebno zadržati usmjerenje na obrambene reforme kako bi zemlja mogla preuzeti vodeću ulogu u očuvanju mira i sigurnosti. To podrazumijeva jačanje OS BiH, osobito u sadašnjem trenutku obilježenom političkim napetostima i retorikom podjele.
- (7) Svrha je ove mjere poboljšati kapacitete OS BiH, na uravnotežen način doprinijeti jačanju odgovornosti Bosne i Hercegovine za njezine procese i povećati vojnu interoperabilnost sa sposobnostima Unije s ciljem povećanja sudjelovanja OS BiH u budućim misijama i operacijama u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP), ne dovodeći u pitanje bilo koju drugu moguću potporu koju financira Organizacija Sjevernoatlantskog ugovora (NATO) ili drugi međunarodni partneri.

⁽¹⁾ Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/509 od 22. ožujka 2021. o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći i o stavljanju izvan snage Odluke (ZVSP) 2015/528 (SL L 102, 24.3.2021., str. 14.).

- (8) Isporučenom opremom poboljšat će se sigurnost i uvjeti raspoređivanja OS BiH i unaprijediti ograničen broj operativnih sposobnosti, posebno kemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih (KBRN) sposobnosti i obrambenih sposobnosti te sposobnosti ranog upozoravanja. Povećanjem kapaciteta brigade za taktičku potporu mjerom pomoći također će se omogućiti bolja zaštita civilnog stanovništva te brzo i održivo razmještanje bataljuna koji odredi NATO, bilo kao dio misije ili operacije ZSOP-a Unije, ili kao dio drugog formata pod okriljem, između ostalog, Ujedinjenih naroda (UN), NATO-a ili Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS), ili u sklopu vojnih vježbi osposobljavanja na terenu.
- (9) Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) 29. lipnja 2022. primio je zahtjev Bosne i Hercegovine da Unija dodatno pomogne OS BiH u nabavi ključne opreme za jačanje njegova kapaciteta.
- (10) Po završetku mjere pomoći Visoki predstavnik provest će evaluaciju njezina učinka, kao i upravljanja opremom i upotrebe opreme koja je stavljena na raspolaganje. To će poslužiti kao temelj za proces prikupljanja povratnih informacija čiji će cilj biti procijeniti djelotvornost mjere pomoći i njezinu usklađenost s općom strategijom i politikama Unije u Bosni i Hercegovini.
- (11) Mjere pomoći trebaju se provoditi uzimajući u obzir načela i zahtjeve utvrđene u Odluci (ZVSP) 2021/509, a osobito usklađenost sa Zajedničkim stajalištem Vijeća 2008/944/ZVSP⁽²⁾, te u skladu s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta.
- (12) Vijeće ponovno potvrđuje svoju odlučnost u zaštiti, promicanju i ostvarivanju ljudskih prava, temeljnih sloboda i demokratskih načela, jačanju vladavine prava i dobrog upravljanja u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda, Općom deklaracijom o ljudskim pravima i međunarodnim pravom, posebno međunarodnim pravom u području ljudskih prava i međunarodnim humanitarnim pravom,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Uspostava, ciljevi, područje primjene i trajanje

1. Uspostavlja se mjera pomoći u korist Bosne i Hercegovine („korisnik”) koja se financira u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći (Instrument) („mjera pomoći”).
2. Cilj je mjere pomoći ojačati kapacitete OS BiH poboljšanjem i nadogradnjom opreme njegove brigade za taktičku potporu. Osiguravanjem odgovarajuće opreme mjerom pomoći doprinjet će se povećanju doprinosa OS BiH vojnim misijama i operacijama ZSOP-a, kao i mirovnim operacijama UN-a, uz istodobno jačanje euroatlantske suradnje, te boljoj zaštiti civila.
3. Kako bi se postigao cilj iz stavka 2., mjerom pomoći financiraju se sljedeće vrste opreme koja nije namijenjena za primjenu smrtonosne sile:
 - (a) terenska oprema;
 - (b) ključni alati za vojno inženjerstvo;
 - (c) materijal za KBRN.
4. Mjera pomoći traje 36 mjeseci od datuma sklapanja ugovora između administratora za mjere pomoći koji djeluje kao dužnosnik za ovjeravanje i subjekta iz članka 4. stavka 2. ove Odluke u skladu s člankom 32. stavkom 2. točkom (a) Odluke (ZVSP) 2021/509.

⁽²⁾ Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme (SL L 335, 13.12.2008., str. 99.).

5. Ugovor o provedbi mjere pomoći sklapa se najranije nakon što Odbor za Instrument donese izmjenu provedbenih pravila za Instrument.

Članak 2.

Financijski aranžmani

1. Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda povezanih s mjerom pomoći iznosi 10 000 000 EUR.
2. Svim se rashodima upravlja u skladu s Odlukom (ZVSP) 2021/509 i pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta.

Članak 3.

Aranžmani s korisnikom

1. Visoki predstavnik sklapa potrebne aranžmane s korisnikom kako bi se osiguralo da korisnik poštuje zahtjeve i uvjete utvrđene ovom Odlukom, što je uvjet za pružanje potpore u okviru mjere pomoći.
2. Aranžmani iz stavka 1. uključuju odredbe prema kojima je korisnik obavezan osigurati:
 - (a) da jedinice OS BiH koje primaju potporu u okviru mjere pomoći poštuju relevantno međunarodno pravo, osobito međunarodno pravo u području ljudskih prava i međunarodno humanitarno pravo;
 - (b) pravilnu i učinkovitu upotrebu sve imovine dodijeljene u okviru mjere pomoći u svrhe za koje je dodijeljena;
 - (c) dostatno održavanje sve imovine dodijeljene u okviru mjere pomoći kako bi se osigurala njezina upotrebljivost i operativna dostupnost tijekom njezina vijeka trajanja;
 - (d) da se imovina dodijeljena u okviru mjere pomoći neće izgubiti te da se na kraju njezina vijeka trajanja bez suglasnosti Odbora za Instrument osnovanog Odlukom (ZVSP) 2021/509 neće prenijeti na osobe ili subjekte koji nisu utvrđeni u tim aranžmanima.
3. Aranžmani iz stavka 1. uključuju odredbe o suspenziji i ukidanju potpore u okviru mjere pomoći u slučaju da se utvrdi da je korisnik prekršio obveze utvrđene u stavku 2.

Članak 4.

Provedba

1. Visoki predstavnik odgovoran je za osiguravanje provedbe ove Odluke u skladu s Odlukom (ZVSP) 2021/509 i s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta, u skladu s integriranim metodološkim okvirom za procjenu i utvrđivanje potrebnih mjera i kontrola za mjere pomoći u okviru Instrumenta.
2. Aktivnosti iz članka 1. stavka 3. provodi Središnja agencija za upravljanje projektima.

Članak 5.

Praćenje, kontrola i evaluacija

1. Visoki predstavnik prati korisnikovo poštivanje obaveza utvrđenih u skladu s člankom 3. Tim se praćenjem pruža uvid u kontekst i rizike od kršenja obaveza utvrđenih u skladu s člankom 3. te se doprinosi sprečavanju takvih kršenja, što uključuje povrede međunarodnog prava u području ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava od strane jedinica OS BiH koje primaju potporu u okviru mjere pomoći.

2. Kontrola opreme i materijala nakon otpreme organizirana je kako slijedi:
 - (a) provjera isporuke, pri čemu potvrde o isporuci moraju potpisati snage krajnjeg korisnika prilikom prijenosa vlasništva;
 - (b) izvješćivanje o aktivnostima, pri čemu korisnik jednom godišnje mora izvješćivati o aktivnostima provedenima s opremom, materijalima i uslugama pruženima u okviru mjere pomoći sve dok Politički i sigurnosni odbor (PSO) ne procijeni da takvo izvješćivanje više nije potrebno;
 - (c) kontrola na licu mjesta, pri čemu korisnik na zahtjev Visokog predstavnika mora omogućiti pristup Visokom predstavniku kako bi se provela kontrola na licu mjesta.
3. Visoki predstavnik provodi evaluaciju, u obliku strukturirane prve procjene mjere pomoći, dvanaest mjeseci nakon isporuke opreme. To može uključivati posjete na licu mjesta radi provjere opreme, materijala i usluga isporučenih u okviru mjere pomoći, ili bilo koje druge oblike neovisno pruženih informacija. Završna evaluacija provodi se po završetku mjere pomoći kako bi se procijenilo je li mjera pomoći doprinijela ostvarivanju navedenih ciljeva.

Članak 6.

Izvješćivanje

Tijekom razdoblja provedbe Visoki predstavnik podnosi PSO-u šestomjesečna izvješća o provedbi mjere pomoći u skladu s člankom 63. Odluke (ZVSP) 2021/509. Administrator za mjere pomoći redovito obavješćuje Odbor za Instrument osnovan Odlukom (ZVSP) 2021/509 o izvršenju prihoda i rashoda u skladu s člankom 38. te odluke, među ostalim pružanjem informacija o uključenim dobavljačima i podugovarateljima.

Članak 7.

Suspenzija i ukidanje

1. PSO može odlučiti u cijelosti ili djelomično suspendirati provedbu mjere pomoći u skladu s člankom 64. Odluke (ZVSP) 2021/509.
2. PSO može preporučiti da Vijeće ukine mjeru pomoći.

Članak 8.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 1. prosinca 2022.

Za Vijeće
Predsjednik
J. SÍKELA